

oud-LIMBURGSE SCHUTTERSfederatie

Veiligheidsreglement luchtdrukbukschieten

2^e wijziging - 21 september 2021

ten behoeve van het Limburgs traditioneel schieten met de
luchtdrukbuks bij wedstrijden, georganiseerd door de Oud-
Limburgse Schuttersfederatie

Inhoud

1.	Begrippen	2
2.	Beschrijving luchtdrukbukschieten	3
3.	Schieten met luchtdrukwapens categorie IV (luchtdrukbuks)	3
4.	(Aspirant-)buksmeester	3
5.	Bepalingen aan de luchtdrukbuks en kogel.....	4
6.	Veiligheidsmaatregelen aan de luchtdrukbuks.....	4
7.	Veilig verplaatsen van de luchtdrukbuks	5
8.	Schietprocedure	6
9.	Toezicht en veiligheid	6
10.	Veiligheid luchtdrukbuks met persluchtcilinder	7
11.	Schietbaan luchtdrukbuks	7
12.	Onveilige zone	8
13.	Geraadpleegde bronnen.....	9
Bijlage 1: Checklist instructie aspirant-buksmeester luchtdrukbuks		10
Figuur 1: Schietbaan luchtdrukbuks		7
Figuur 2: Onveilige zone bij het luchtdrukbukschieten in een kogelvanger		8

1. Begrippen

- 1.1. **Aanlegpaal:** Paal waarop de luchtdrukbuks steunt tijdens het schieten. De aanlegpaal is gesitueerd op het schietpunt, de plaats waar geschoten mag worden.
- 1.2. **Aspirant-buksmeester:** Functionaris die door een (gecertificeerde) buksmeester is opgeleid om schutters onder zijn leiding met de luchtdrukbuks te laten schieten.
- 1.3. **Baancommandant:** Functionaris die namens de organiserende vereniging verantwoordelijk is voor het naleven van de regelgeving en het toezien op de veiligheid tijdens het schieten. De baancommandant is bekend met de regelgeving en de situering en toestand van het schootsveld en de onmiddellijke omgeving. Deze taak wordt uitgevoerd door een lid van de organiserende schutterij. baancommandant is de enige die de wedstrijd kan herstarter als die om veiligheidsredenen door wie dan ook is stilgelegd. Stilleggen (of laten leggen) kan iedereen die een onveilige situatie opmerkt.
- 1.4. **Baanzoom:** Deel van de schietbaan, het terreingedeelte tussen de schutter en de voet van de kogelvanger dat rechtstreeks aangeschoten kan worden.
- 1.5. **Buksmeester:** Functionaris die tijdens het schieten de luchtdrukbuks onder zijn beheer heeft. Deze taak wordt uitgevoerd door een lid van een deelnemende schutterij. De buksmeester van de OLS-federatie heeft de opleiding buksmeester gevolgd en is door de Oud-Limburgse Schuttersfederatie gecertificeerd.
- 1.6. **Kamervlag:** Plastic dummy patroon met gele (kamer)vlag. Hierdoor kan iedereen in één oogopslag en vanop een afstand zien dat het wapen ongeladen en veilig is.
- 1.7. **Loopkoord:** Heeft net als de kamervlag tot doel omstaanders duidelijk te maken dat er geen patroon in de kamer zit. Door een loopkoord/snoer door de gehele loop te trekken, wordt de onmogelijkheid aangetoond dat er een kogeltje in de loop zit.
- 1.8. **Schootsveld:** Waar dit document spreekt van schootsveld of “onveilige zone” spreekt men over hetzelfde.
- 1.9. **Schootsveldbewaker:** Functionaris die tijdens het schieten bewaakt dat zich geen mensen of vee in de onveilige zone bevinden.
- 1.10. **Schutter:** Persoon die onder de luchtdrukbuks staat en de schoten lost.
- 1.11. **Trekker slot:** voor het beveiligen van (hand)vuurwapens. Door een trekker slot te plaatsen in de trekker beugel maakt men het wapen onbruikbaar voor onbevoegden.
- 1.12. **Onveilige zone bij het schieten in open lucht:** Gebied waar kogels direct of indirect terecht kunnen komen en waardoor gevaar kan ontstaan voor mens en vee.

- 1.13. **Veiligheidsadviseur:** Functionaris die de baancommandant adviseert en assisteert met het toezicht op de veiligheid. Deze taak wordt meestal uitgevoerd door een lid van het bonds- of federatiebestuur.
- 1.14. **Vergunninghouder:** De organiserende schutterij en vergunninghouder van de schietwedstrijd/schuttersfeest is verantwoordelijk voor de veiligheid. De vergunninghouder benoemt een baancommandant die sturing geeft aan de veiligheid bij schieten.
- 1.15. **Wedstrijdleider:** Functionaris die leiding heeft over de schietwedstrijd.
- 1.16. **Windbuks of luchtdrukbuks:** Een geweer waar de kogel door expansie van lucht of gecomprimeerd gas naar buiten wordt geduwd. Bij de schutterijen aangesloten bij de Oud-Limburgse Schuttersfederatie worden alleen luchtdrukbuksen gebruikt met een loopboring van 4,5 mm.

2. Beschrijving luchtdrukbukschieten

De schutter schiet horizontaal vanaf een vaste standplaats op het doel. Tijdens het schieten steunt de luchtdrukbuks op een aanlegpaal. Het doel staat op een afstand van 7,5 meter. Voor het overige zijn de routines en procedures gelijk aan het schieten met de Limburgse schuttersbuks.

3. Schieten met luchtdrukwapens categorie IV (luchtdrukbuks)

Categorie IV-wapens zijn niet vergunning plichtig (Ministerie van Veiligheid en Justitie, 2019). Het schieten door minderjarigen mag echter enkel plaatsvinden onder leiding van een buksmeester of aspirant-buksmeester.

4. (Aspirant-)buksmeester

- 4.1. Een (aspirant-)buksmeester moet de leeftijd van 18 jaar hebben bereikt.
- 4.2. Een aspirant-buksmeester moet geïnstrueerd zijn door een (gecertificeerde) buksmeester.
 - 4.2.1. Bij de (veiligheids-)instructie dient men alle onderwerpen uit dit reglement te behandelen.
 - 4.2.2. Het is aanbevolen met behulp van de checklist 'Instructie aspirant-buksmeester luchtdrukbuks' (bijlage1) te registreren dat de instructie en beoordeling plaats heeft gevonden.
- 4.3. Het beoordelen of een aspirant-buksmeester voor de luchtdrukbuks bekwaam is, is een taak van de (gecertificeerde) buksmeester van de vereniging. De beoordeling dient vóór en tijdens iedere schietactiviteit plaats te vinden.

5. Bepalingen aan de luchtdrukbuks en kogel

- 5.1. Er mag niet geschoten worden met een luchtdrukwapen dat een kinetische energie ontwikkeld van meer dan 7,5 joule¹.
 - 5.1.1. Deze luchtdrukwapens zijn te herkennen aan de ingeslagen letter F. De F staat voor Frei en betekent dat er in Duitsland vrij mee mag worden geschoten. Alle "F-buksen" zijn beperkt tot een kracht van 7.5 joule.
 - 5.1.2. Het modificeren van de luchtdrukbuks waardoor een hogere kinetische energie ontwikkeld wordt dan 7.5 joule, is niet toegestaan.
- 5.2. Toegestaan zijn alleen loden kogeltjes met kaliber 4,5 mm van het model "diabolo" met een platte voorkant.

6. Veiligheidsmaatregelen aan de luchtdrukbuks

- 6.1. Neem de wapenveiligheidsmaatregelen:
 - 6.1.1. Bij het in ontvangst nemen;
 - 6.1.2. Vóór het in gebruik nemen;
 - 6.1.3. Na het gebruik.
- 6.2. Uitvoering wapenveiligheidsmaatregelen:
 - 6.2.1. Houd de loop met de monding in veilige richting;
 - 6.2.2. Houd vingers uit de buurt van de trekker;
 - 6.2.3. Open het laadklepje of de afsluiter, en kijk in de kamer of er geen kogeltje in de kamer zit;
 - 6.2.4. Laat bij verplaatsing het laadklepje of de afsluiter openstaan en plaats een loopkoord, zodat iedereen kan zien dat het wapen ontladen is;
 - 6.2.5. Controleer voor het schieten of de loop vrij is van obstructies.

¹ In Nederland en België zijn in de wet geen regels verbonden aan de kracht van de luchtdrukbuks.

7. Veilig verplaatsen van de luchtdrukbuks

- 7.1. Het onverpakt bij zich hebben van een wapen op de openbare weg of andere voor het publiek toegankelijke plaatsen, is in Nederland bij wet verboden.
- 7.2. In Nederland dient de luchtdrukbuks verpakt te zijn in een kist, koffer of hoes bij de verplaatsing over het feest- en wedstrijdterrein.
- 7.3. In België is vastgelegd dat de verplaatsing van een wapen op voor het publiek toegankelijke plaatsen dient te gebeuren:
 - 7.3.1. verpakt in een kist, koffer of hoes; of
 - 7.3.2. onverpakt, waarbij men gebruik dient te maken van een trekker slot.
- 7.4. Bij elke onverpakte verplaatsing dient het wapen verplaatst te worden met een geopende grendel, geplaatst loopkoord en met de monding van de loop omhoog.
- 7.5. De luchtdrukbuks mag niet geladen zijn.
- 7.6. De luchtdrukbuks mag niet vervoerd worden met druk in de compressiekamer.
- 7.7. Veilig verplaatsen en opslag van de luchtdrukbuks bij de aanlegpalen:
 - 7.7.1. De luchtdrukbuks mag pas worden uitgepakt bij de aanlegpalen.
 - 7.7.2. Is de luchtdrukbuks buiten gebruik en uit de verpakking, dan dient een loopkoord in de loop te worden geplaatst. Hierbij wijst de monding van de loop in de veilige richting, naar het schootsveld.
 - 7.7.3. Bij het verplaatsen van de luchtdrukbuks naar een andere aanlegpaal (achter de afzetting) hoeft de buks niet verpakt te worden. De verplaatsing dient dan te geschieden met een geopende grendel, geplaatst loopkoord en met de monding van de loop omhoog.
 - 7.7.4. Het loopkoord moet in de loop van de luchtdrukbuks worden geplaatst vóórdat de buks van de aanlegpaal wordt genomen.

Als het mogelijk is, dan is het aangeraden het wapen verpakt te vervoeren met een geplaatste loopkoord. Als dit niet kan, omdat de afsluiter/grendel dan openstaat - waardoor het wapen niet meer in de verpakking past - of de veren aangespannen blijven, dan kan men ook meteen bij het openen van de koffer/kist/foedraal het loopkoord plaatsen.

8. Schietprocedure

De routines en procedures bij het schieten met de luchtdrukbuks zijn gelijk aan de procedures met de Limburgse schuttersbuks. De routines en procedures bij het schieten door jeugd of volwassenen zijn gelijk.

- 8.1. Tijdens het Limburgs traditioneel schieten oefent de buksmeester het feitelijke gezag uit over de luchtdrukbuks. De buksmeester staat altijd naast de schutter. De buksmeester heeft de luchtdrukbuks voorhanden en draagt de buks niet over.
- 8.2. Schutters mogen geen laad- en onlaadhandelingen verrichten of de luchtdrukbuks van de aanlegpaal afnemen. Dit is alleen toegestaan door de buksmeester.
 - 8.2.1. Bij aankomst van de schutter ligt de luchtdrukbuks ongeladen op de aanlegpaal, met de loop in veilige richting (doel). De buksmeester heeft het wapen vast.
 - 8.2.2. De buksmeester schouderde de luchtdrukbuks bij de schutter en helpt de schutter de buks aan te leggen. De luchtdrukbuks blijft hierbij op de aanlegpaal liggen.
 - 8.2.3. De buksmeester laadt de luchtdrukbuks als de situatie veilig wordt bevonden en sluit het laadklepje van de buks. Daarna kan de schutter richten en het schot lossen.
 - 8.2.4. Na het schot onlaadt de buksmeester de luchtdrukbuks. De buks blijft hierbij met het laadklepje open op de aanlegpaal liggen.
 - 8.2.5. Vervolgens neemt de buksmeester de luchtdrukbuks bij de schutter van de schouder en begint de cyclus opnieuw met de volgende schutter.

9. Toezicht en veiligheid

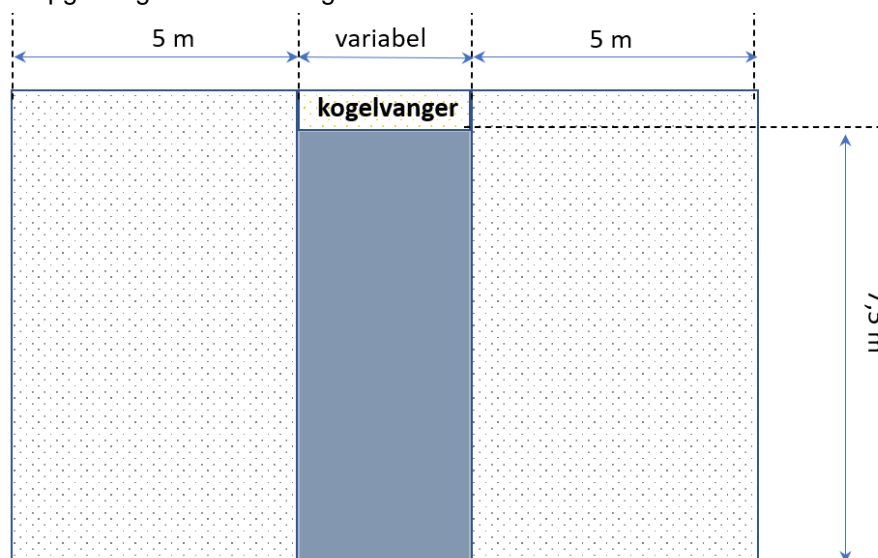
- 9.1. De organiserende schutterij is verantwoordelijk voor de veiligheid tijdens het schieten.
- 9.2. De organiserende schutterij wijst een baancommandant aan voor het luchtdrukbukschieten. Bij het schieten met minder dan 10 buksen, mag de taak van baancommandant en buksmeester gecombineerd worden.
- 9.3. Bij het schieten met minder dan 10 buksen mag de taak van baancommandant ook worden uitgevoerd door de wedstrijdleiding. De organiserende vereniging blijft verantwoordelijk voor het toezicht op de veiligheid.
- 9.4. Voor het verwisselen van de latten laat de baancommandant het schieten stoppen, en laat de luchtdrukbuksen door de buksmeesters, ongeladen op de tafeltjes bij de aanlegpalen neerleggen. Alleen met toestemming van de baancommandant mag men (her)beginnen met schieten.
- 9.5. De overige veiligheidstaken tijdens het schieten moet gebeuren volgens de laatste versie van het document "Veiligheid schootsveld" (Oud-Limburgse Schuttersfederatie, 2021).

10. Veiligheid luchtdrukbuks met persluchtcilinder

- 10.1. Het vullen van de persluchtcilinder moet gebeuren volgens de technische- en veiligheidsregels van de fabrikant.
- 10.2. Het vullen van de persluchtcilinder is alleen toegestaan op de door de organisatie aangewezen plaats.
- 10.3. De maximale vuldruk van persluchtcilinders mag niet overschreden worden. De wijzer van de manometer mag niet in het rood staan.
- 10.4. De perscilinder mag pas op het schietpunt aan het ventiel worden vastgedraaid. De persluchtcilinder mag daarbij wel geplaatst zijn.

11. Schietbaan luchtdrukbuks

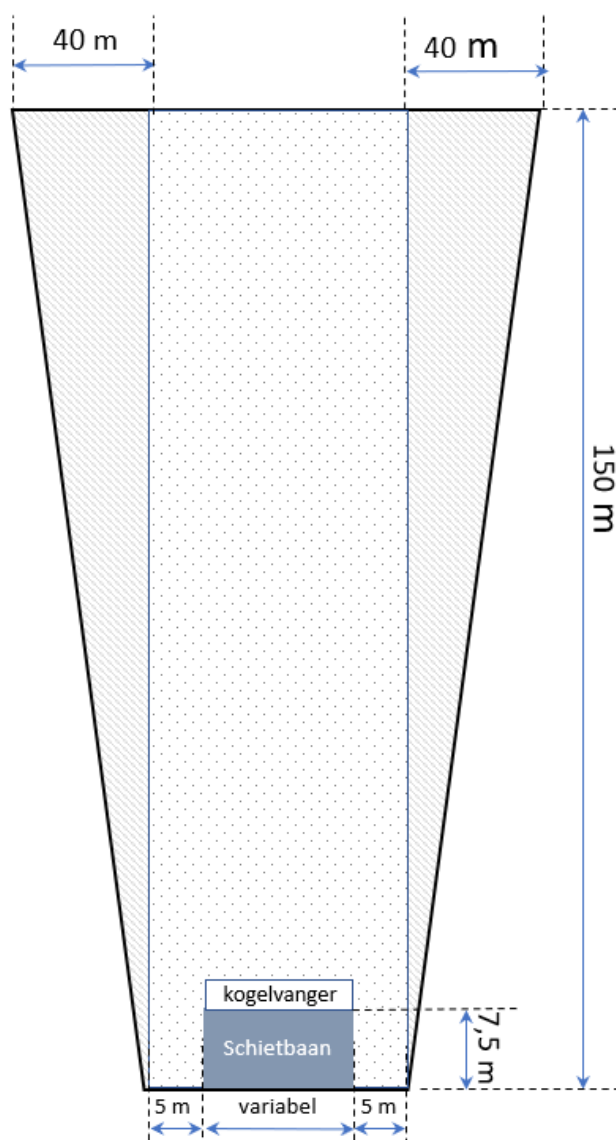
- 11.1. De schietbaan bij het horizontaal luchtdrukbukschieten bestaat uit een rechthoekig gebied van 7,5 meter lengte vanaf de schutter tot aan kogelvanger. De breedte is gelijk aan de breedte van de kogelvanger + 10 meter, waarbij de kogelvanger in het midden staat (zie figuur 1).
- 11.2. De breedte van de schietbaan kan verkleind worden met behulp van schermen die kunnen voorkomen dat er kogels naast de baan terecht komen.
- 11.3. De onveilige zone moet deugdelijk zijn afgezet met dranghekken, markeerketting of markeerlint.
- 11.4. Bij schuttersfeesten dient minimaal 5 meter achter de aanlegpalen een afzetting voor de toeschouwers aanwezig te zijn.
- 11.5. De kogelvanger moet zo zijn geplaatst zodat er niemand binnen 150 meter achter de kogelvanger kan komen.
- 11.6. De kogelvanger dient zo te zijn ontworpen dat alle verschoten kogels in de kogelvanger worden opgevangen en niet terugkaatsen.

Figuur 1: Schietbaan luchtdrukbuks

12. Onveilige zone

- 12.1. Bij een schietbaan in de open lucht dient om de schietbaan een trapeziumvormige onveilige zone gecreëerd te worden (zie figuur 2).
- 12.2. Het is aanbevolen deze onveilige zone te combineren met schootsveld dat nodig is voor het schieten met de traditionele Limburgse schuttersbuks.
- 12.3. Er mag niet geschoten worden indien mens of vee zich in de onveilige zone bevinden.
- 12.4. Is de onveilige zone vanaf de standplaats van de buksmeester niet te overzien, dan moeten tijdens het schieten schootsveldbewakers worden geposteerd zodanig dat deze de onveilige zone kunnen overzien. De bewaking dient te geschieden zoals omschreven in het document Veiligheid schootsveld van de OLS-federatie.

Figuur 2: Onveilige zone bij het luchtdrukbuksschieten in een kogelvanger

13. Geraadpleegde bronnen

Ministerie van Veiligheid en Justitie. (2019). *Circulaire wapens en munitie*. Opgehaald van www.overheid.nl.

Oud-Limburgse Schuttersfederatie. (2021). *Veiligheid schootsveld*.

Bijlage 1: Checklist instructie aspirant-buksmeester luchtdrukbuks

<p>Het beoordelen of een aspirant-buksmeester voor de luchtdrukbuks bekwaam is, is een taak van de gecertificeerde buksmeester van de vereniging.</p> <p>De beoordeling dient vóór en tijdens iedere schietactiviteit plaats te vinden.</p> <p>Het is aanbevolen te registreren dat de instructie plaats heeft gevonden.</p>			
<p>Voor de (veiligheids-)instructie zijn de onderstaande onderwerpen, zoals voorgeschreven in de documenten "Veiligheid schootsveld" en het "Veiligheidsreglement luchtdrukbukschieten" (Oud-Limburgse Schuttersfederatie), van belang.</p>	Behandeld	Bekwaam	Opmerking
ALGEMEEN			
Een aspirant-buksmeester moet de leeftijd van 18 jaar hebben bereikt.	☐	☐	Minderjarigen mogen deze functie niet uitoefenen
Een aspirant-buksmeester moet geïnstrueerd zijn door een gecertificeerde buksmeester.	☐	☐	
TAKEN EN VERANTWOORDELIJKHEDEN			
Taken en verantwoordelijkheden van de buksmeester	☐	☐	
Taken en verantwoordelijkheden van de schutter	☐	☐	
Taken en verantwoordelijkheden van de baancommandant	☐	☐	
HANDELINGEN AAN DE BUKS			
Veiligheidsmaatregelen	☐	☐	
De schietprocedure	☐	☐	
Storingen aan de luchtdrukbuks (de loop altijd in een veilige richting)	☐	☐	
VEILIGHEID			
De algemene veiligheidsregels	☐	☐	
Mogelijke risico's die kunnen optreden (Taak Risico Analyse)	☐	☐	
De maatregelen om die risico's te voorkomen of beperken.	☐	☐	
Veiligheid luchtdrukbuks met persluchtcilinder	☐	☐	
Het veilig verplaatsen van de buks	☐	☐	
Het gebruik van het loopkoord	☐	☐	
De onveilige zone	☐	☐	

Instructie ontvangen:

Instructie gegeven door:

Naam: _____

Naam: _____

Datum: _____

Datum: _____

Handtekening: _____

Handtekening: _____